

16.2.2023

Eduskunnan Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

Asia: E 128/2022 vp

Lausunto Valtioneuvoston selvityksestä: Ennakkovaikuttaminen: EU:n maaperän terveyslaki

SLC on tutustunut Valtioneuvoston selvitykseen ja haluaa kirjallisena lausuntona esittää seuraavaa.

Suomi on osallistunut tulevan säädöksen valmisteluun mm kommission teknisissä asiantuntijatyöryhmissä. Maaperään kohdistuvat lainsäädäntöhankkeet ovat jotain aivan uutta joten Suomen ennakkovaikuttaminen on erittäin tärkeää ja sen tueksi ympäristöministeriö on tilaamassa selvityksen jossa arvioidaan maaperän tilaa Suomessa ja miten maaperästrategian toimenpiteitä voisi toimeenpanna kansallisesti.

Koska maaperäkysymykset ovat erittäin keskeisiä kansallisen ruokahuollon ja maatalouden kannalta SLC:n näkemys on että selvitystyö pitäisi tehdä läheisessä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa, jotta myös agronomiset , viljelyyn liittyvät näkökohdat myös tulevat kattavasti huomioitua.

SLC kannattaa että Suomi korostaa että EU:n laajuisissa maaperä koskevissa toimissa on kiinnitettävä huomioita jäsenvaltioiden erilaisiin olosuhteisiin ja kansalliseen toimenpanoon tulee jäädä riittävästi kansallista liikkumavaraa. Esimerkiksi ruokamultakerros Suomessa on erittäin ohut verrattuna moneen muuhun Euroopan maahan.

On kuitenkin hyvä että maataloustuotannon tärkein tuotantopanos , pellon ja maaperän kunto ja miten sen hedelmällisyyttä vaalitaan ruoantuotannossa ja myös maatalousympäristön monimuotoisuuden kannalta saa lisääntyvää huomioita. Maaperän tiivistyminen raskaiden maatalouskoneiden takia, joka heikentää pellon sadontuottoa, on vakava huoli monella tilalla. Maatalouden heikko kannattavuus on myös johtanut siihen että monella tilalla maanparannustoimenpiteet kuten ojitus ja kalkitus toimenpiteet laahaavat perässä. Suomen viljojen ja öljykasvien keskisatotaso ei myöskään ole kasvannut siitä kun Suomi liittyi EU:iin 1995 joitain yksittäisiä poikkeuksia lukuunottamatta , esim ruis.

Olisi tärkeää että maaperästrategian kansallisessa toimeenpanossa, maatalouden osalta, fokus olisi tiukasti sellaisen maaperätiedon tuottamisessa ja konkreettisten toimenpideehdotusten muodossa joka voisi parantaa suomalaisen maataloustuotannon kilpailukykyä huomoiden myös ilmastomuutoksen tuomat haasteet. Meillä on jo tänään hyviä hankkeita tämän aiheen ympärillä esimerkiksi viljelijöiden ja Baltic Sea Action Groupin (BSAG) Carbon Action-hanke jossa ollaan määritelty mitkä ovat maaperän kestävä käytön tunnusmerkit ja miten niitä voidaan soveltaa eri tyyppisillä tiloilla.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Rikard Korkman
asiamies